

Tellija:

Narva Linna Arenduse ja Õkonoomika Amet

Peetri plats 3-7, 20308 Narva

Kontaktisik: Nadezda Petrova projekti koordinaator

tel. +372 35 99046 nadezda.petrova@narva.ee

TURU 30, 51013 TARTU

Tel. 7303735

Registreerimisnumber 10696600

MTR EH,EJ,EK,EO,EP 10696600-0001

MATER MK,MU,MO,MP 0019-00

Töö nr IB 21/2008

KULTUURIMÄLESTIS REG NR 13999

KULTUURIMÄLESTIS REG NR 27276

NARVA LINN

NARVA JÕEÄÄRSE PROMENAADI **REKONSTRUEERIMINE**

EELPROJEKT

Juhataja: Urmas Nugin

Maastikuarhitekt: Liisa Prost

TARTU, APRILL 2009

SELETUSKIRI	5
1. SISSEJUHATUS	6
1.1. Projekti eesmärk	6
1.2. Projektala asukoht ja pindala	6
1.3. projekteerimise lähtematerjalid	7
1.4. Projekti tellija ja koostaja andmed	8
2. OLEMASOLEVA SITUATSIOONI KIRJELDUS	9
2.1. Funktsioonid ja tsoneering	9
2.2. Olemasolevad ehitised	9
2.3. Juurdepääs ja liiklusskeem	10
2.4. Haljastus	10
2.5. Reljeef ja geoloogilised tingimused	10
2.6. Tehnovõrgud	12
3. PROJEKTLAHENDUS	13
3.1. ARHITEKTUURNE OSA	13
3.1.1. Kujunduse põhiprintsiibid	13
3.1.2. Ala funktsionaalne ja maastikukujunduslik tsoneerimine	14
3.1.3. Rajatised	14
3.1.3.1. Euroopa allee	14
3.1.3.2. Varjuteater	15
3.1.3.3. Rootsi terrass	15
3.1.3.4. Dahlbergi lava	16
3.1.3.5. Valgusesild	16
3.1.3.6. Välikohvik/Päikesesplats	17
3.1.3.7. Päikesekell	17
3.1.3.8. Suveniiriplats	18
3.1.3.9. Hahni trepp	19
3.1.3.10. Vaateplats	19
3.1.3.11. Valgustus	19
3.1.3.12. Kergliiklus- ja jalakäijate tee	20
3.1.3.13. Kaldapiire	21
3.1.3.14. Kaldakindlustus	21
3.1.3.15. Pargipingid ja prügiurnid	22
3.1.3.16. Tualetid	22
3.1.3.17. Reoveepumpla	22
3.1.4. Liiklusskeem	23
3.1.5. Vertikaalplaneerimine ja sademevete ärajuhtimine	23
3.1.6. Haljastus	24
3.1.6.1. Kontseptsioon	24
3.1.6.2. Kasutatud taimede loetelu	24
3.1.6.3. Rajamine ja hooldus	24
3.2. TEHNILINE OSA	25
3.3. SUMMARY	29
GRAAFILINE MATERJAL	31
Joonis leht 1. Leppemärgid	

- Joonis leht 2. Projekteerimiseelne situatsioon, põhjapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 3. Projekteerimiseelne situatsioon, lõunapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 4. Põhiplaan, põhjapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 5. Põhiplaan, lõunapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 6. Euroopa allee ja Rootsi terrass, M 1:200
- Joonis leht 7. Rootsi terrassi istutusskeem, M 1:200
- Joonis leht 8. Dahlbergi lava, M 1:200
- Joonis leht 9. Dahlbergi lava istutusskeem, M 1:40
- Joonis leht 10. Valgusesild, M 1:200
- Joonis leht 11. Valgusesilla eskiis, M 1:100
- Joonis leht 12. Välikohvik, M 1:200
- Joonis leht 13. Välikohviku paviljon, M 1:50
- Joonis leht 14. Suveniiriplats, M 1:200
- Joonis leht 15. Hahni trepp, M 1:500
- Joonis leht 16. Vaateplats, M 1:200
- Joonis leht 17. Likvideerimisplaan, põhjapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 18. Likvideerimisplaan, lõunapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 19. Valgustusskeem, põhjapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 20. Valgustusskeem, lõunapoolne lõik, M 1:500
- Joonis leht 21. Vertikaalplaneering, põhjapoolne lõik, M 1:40
- Joonis leht 22. Vertikaalplaneering, lõunapoolne lõik, M 1:40

LISAD

- LISA 1. Narva Linnavalitsuse otsus
- LISA 2. Muinsuskaitse eritingimused
- LISA 3. Euroopa allee lamp
- LISA 4. Euroopa allee õine vaade
- LISA 5. Õine varjuteater
- LISA 6. Lõvi skulptuur
- LISA 7. Karusselli stiilinäide
- LISA 8. Pingi stiilinäide
- LISA 9. Valgusesild põhjapoolsemast küljest
- LISA 10. Valgusesild lõunapoolsemast küljest
- LISA 11. Valgusesild, punkt 1, punkt 2, punkt 3
- LISA 12. Valgusesild, punkt 4, punkt 5, punkt 6
- LISA 13. Välikohvik/Päikesepiis
- LISA 14. Välikohviku stiilinäide
- LISA 15. Päikesekella stiilinäide
- LISA 16. Jalgrattahoidla stiilinäide
- LISA 17. Hahni trepp
- LISA 18. Varjuteatri valgustitüüp
- LISA 19. Tänavavalgustuse stiilinäide
- LISA 20. Mõisakivi sillutis
- LISA 21. Turvapinna stiilinäide
- LISA 22. Piirde stiilinäide
- LISA 23. Väravavappide stiilinäide
- LISA 24. Pingi stiilinäide

- LISA 25. Prügiurni stiilinäide
- LISA 26. Välitualeti stiilinäide
- LISA 27. Purskkaevu stiilinäide
- LISA 28. Murukärgedega kaetud pind
- LISA 29. Vaade Dahlbergi lavale
- LISA 30. Vaade Rootsi terrassile
- LISA 31. Vaade Välikohvikule
- LISA 32. Promenaadi öine valgustus
- LISA 33. Jalakäijate- ja kergliiklustee

TELLIJA: NARVA LINNAVALITSUS

NARVA LINN, NARVA JÕEÄÄRSE PROMENAADI REKONSTRUEERIMINE, EELPROJEKT

IB URMAS NUGIN OÜ TÖÖ NR. IB 21/2008

SELETUSKIRI

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

1. SISSEJUHATUS

1.1. PROJEKTI EESMÄRK

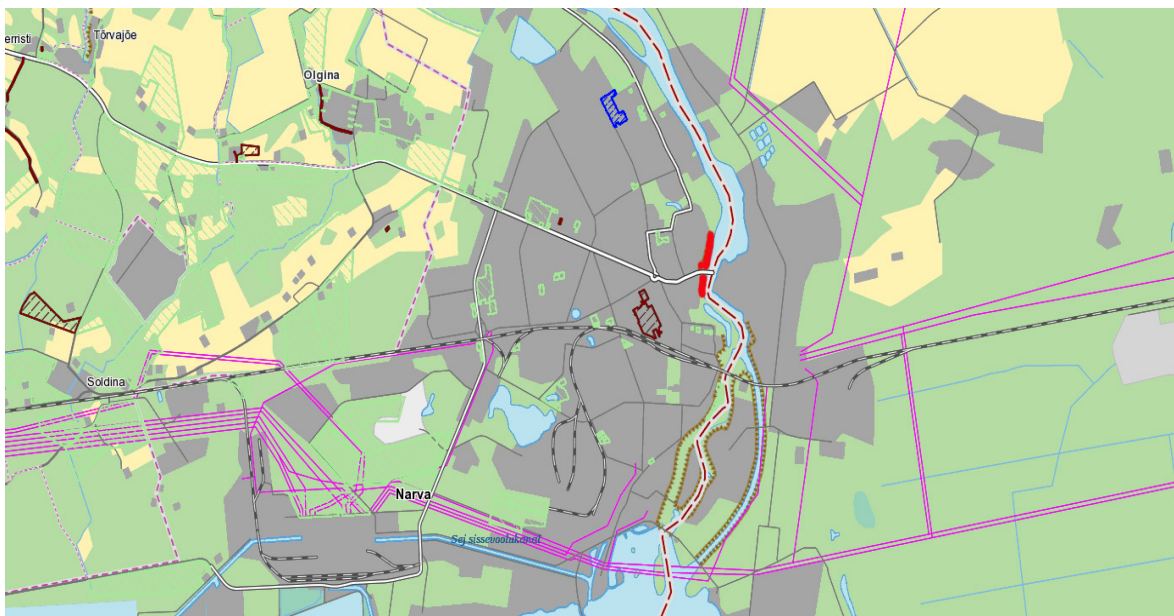
Käesolev projekt on ettevalmistav töö ehitusprojekti koostamiseks.

Promenaadi koostamisel on juhitud Eestis kehtivatest seadustest, standarditest, normdokumentidest ja juhenditest.

Selle projekti käigus esitatud joonised on mõeldud seisukoha võtmiseks ja kooskõlastamiseks, lahendused pole lõplikud.

1.2. PROJEKTALA ASUKOHT JA PINDALA

Projektala asukoht on Narva Vanalinn, Jõe tänava lõik 2 (51101:002:0102) pindalaga 7874 m², Jõe tänava lõik 1 (51101:001:0050) pindalaga 4270 m², Jõe tänav 1b (51101:001:0056) pindalaga 1460 m², Linnuse tänava lõik 2 (51101:001:0033) pindalaga 3139 m². Kokku on ala suuruseks 16 743 m².

Asukoht linnas

Asukoht lähiümbruses

1.3. PROJEKTEERIMISE LÄHTEMATERJALID

Projekteerimisel on võetud aluseks Narva Linnavalitsuse otsus 06.03.2008. nr 57: Narva jõeäärsse promenaadi väljaehitamise projekteerimistingimused (Lisa 1.), ning Muinsuskaitse eritingimused Narva jõe äärsse promenaadi rekonstrueerimiseks (Lisa 2. Väljavõte pt 5, 6, 7). Promenaadi pargiinventari valikul on lähtutud projektist „Narva linnamööbel“. Lähtematerjalidena on kasutatud ka OÜ Consumetric poolt koostatud vahearuanne „Turismitoodete „Ajalooline promenaad Narvas/Eesti“ ja „Ajalooline promenaad Ivangorodis/Venemaa“ arendamise majanduslik uuring“ ning töökoosolekute protokolle.

Antud projektala geoloogilised uuring „Narva kaldapromenaad. Narva jõe tn lõik Sadama teest Raja tänavani. Ehitusgeoloogilise uuringu aruanne“ on teostatud Merkolux OÜ poolt. Kujundusprintsipi väljatöötamisel on lähtutud „Narva Pimeaia rekonstrueerimisprojektist“.

Alusplaanina on projekteerimisel kasutatud OÜ AVEK MAA (töö nr. IB11/2008-GE) 06.2008 koostatud digitaalset geodeetilist maa-ala plaani „Tehniliste uuringute läbiviimine ja Narva kaldapealse promenaadi territooriumi ehitusprojekti koostamine“ täpsusega M 1:500. Samuti on aluseks võetud SWEKO PROJEKT Pimeaia rekonstrueerimisprojekti geodeetiline alusplaan M 1:10000.

1.4. PROJEKTI TELLIJAJA JA KOOSTAJA ANDMED

Tellijaja:

Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet

Peetri plats 3-7, 20308 Narva

Kontaktisik: Nadezda Petrova projekti koordinaator tel +372 35 99046

nadezda.petrova@narva.ee

Anna Karina projektijuht tel +372 35 457 02

narva.punanerist@neti.ee

Koostaja:

IB Urmas Nugin OÜ

Turu tn 30, 51013 Tartu

Kontaktisik: Urmas Nugin, tel 7 303 735, Urmas@ibun.ee

Liisa Prost, tel 545 11 898, Liisa@ibun.ee

2. OLEMASOLEVA SITUATSIOONI KIRJELDUS

2.1. FUNKTSIOONID JA TSONEERING

Projektala (vt joonis leht 4, joonis leht 5) asub Narva Vanalinnas riigimaal Narva jõe vasakul kaldal alates põhjas asuvast sadamapiirkonnast ja Victoria bastioni nurgast kuni lõunas oleva Narva Hermanni linnuse kaitsemüüri ning rekreatsioonialani. Promenaadi ala on bastionide müüridel oleva Pimeaia pargi ja jõe vahel. Antud planeeringuala jääb Eesti Vabariigi riigipiiri vahetusse lähedusse.

Hetkel asub maa-alal lagunened asfaltkattega sõidutee, bastionide valgustus ning tänavavalgustus. Projektalal, Victoria bastionist lõuna pool on reoveepumpla. Varisenud müüriosa ette Narva Hermanni linnuse juures on rajatud võrkaed, takistamaks kivide veeremist teele.

Jõekaldal esineb kohati tugevat erosiooni. Jõekalda kindlustamiseks rajatud tugimüürid ja kaldakindlustused on osaliselt lagunened.

Hetkel kasutavad jõe äärset teed linnaelanikud ning perioodilisi kontrollkäike tegev piirivalve. Ajalooliste bastionide juurde tehakse ekskursioone ning turistid külastavad ka projektiala läheduses olevat Pimeaeda. Täna on promenaadi alast koos lõunasse jääva puhkealaga, põhjas asuva sadamaga ning ülal asuva Pimeaia saanud üks kõige populaarsemaid vaba aja veetmise alasid Narvas – siin jalutatakse, kalastatakse, sõidetakse jalgrattaga, mängitakse korvpalli ning veedetakse muidu vaba aega.

Antud projektala on väga suure potentsiaaliga, kuna külgneb Narva jõega, samuti kasvavad seal suured puud. Esineb kultuurilist mitmekesisust ning ajalooliselt on väga huvipakkuvateks objektideks Narva Hermanni linnus ja Victoria, Pax ning Justitia bastionid. Ent Victoria bastionist kuni Hahni trepini kasvab müüride all isetekkeline puistu ja ala on suures osas korrastamata.

2.2. OLEMASOLEVAD EHITISED

Hoonetest asub promenaadil Victoria ja Pax bastioni vahelisel alal piirkonda sobimatu kanalisatsiooni pumbamaja, mille katus ja fassaad 2008. aastal korrastati. Hoone on 25 meetrit pikk ning 15 meetrit lai. Sillast lõunas on nähtavad veel ka 1876. aastal pumbajaamaks ümber kohandatud endise jahuveski vundamendid.

Lõunaküljes paikneb ajalooline Narva Hermanni linnus, mis pärineb 13.-17. sajandist. Narva bastionid koos keskaegse Hermanni linnuse ja Narva jõe vastaskaldal asuva Ivangorodi kindlusega moodustavad Põhja-Euroopas ainulaadse kindlusehitiste kompleksi.

Ala keskel paikneb üle jõe kulgev Eestit ja Venemaad ühendav Narva–Ivangorodi sild, mille betoonkoonus vajab renoveerimist ning külgedel paiknevad trepid

ümberehitamist, tulenedes piirikaitsetsoonist, mis ei võimalda olemasolevaid treppe endisel kujul kasutada.

2.3. JUURDEPÄÄS JA LIIKLUSSKEEM

Korralikumad juurdepääsud alale on antud momendil põhja poolt sadama alalt Jõe tänavalt ja lõunapoolt Raja tänavalt. Ka Victoria ja Pax bastioni vahel asuvat jalgteed mööda on võimalik Pimeaiast Jõe tänavale saada. Antud nõlv on aga osaliselt rikutud kanalisatsioonipumpla rajamisega. Teel puudub sillutis, nõlv on kasvanud kinni. Nõlvadel on nähtavad pinnase varingud (lihked) ja uhterennid, mis on tekkinud pealevalguva sademevee äravalgumise puudulikkuse tõttu. Lisaks on linnaelanike Pimeaiast jõeäärde pääsemise kohtadesse tekkinud mitteselgepiirilised järsud teerajad. Maantee piiriületuspunkti asukoht lõhub Narva linna tervikliku linnastruktuuri ning bastionaalvööndi terviklikkuse. Sillalt promenaadile saada pole enam võimalik, kuigi trepp selleks on olemas. Justitia bastionist lõunas alguse saav sillale suunduv Hahni trepp ei vii seoses piiriületuspunktiga praegu kuhugi ning ei oma reaalselt funktsiooni. Trepi kasutuselevõtuks on vajalik teostada ümberehitustöid.

Tuletõrje- ja päästeameti masinate liikumine on võimalik mööda asfaltteed. Autoliiklus antud alal puudub, liiklemine on lubatud piirivalveametnikele. Peamine jalakäijate liikumine toimub mööda promenaadi liiklusteed paralleelselt Narva jõega.

2.4. HALJASTUS

Projekteeritaval promenaadil leidub väga mitmesugust haljastust: nii istutatud ajaloolisi kultuurpuid, eriti Pimeaiast pargipoolsetel nõlvadel ning bastionimüüridel, kui ka isetekkinud ning müüri nõlvadel kasvama hakanud looduslikke puid ja põõsaid, mis on hakanud müüri lõhkuma. Nende puude murdumine ohustab müüri püsivust, võttes kaasa suurel hulgal pinnast ning soodustades nõlva laialivalgumist. Lisaks on isetekkelise metsiku haljastuse tõttu muutunud bastionimüüride ajalooline ilme. Kultuuristutusest rajatud puud kõrghaljastuses on kohati halvas tervislikus seisukorras.

Planeeritava ala põhjapoolses küljes, Euroopa allee osas kasvavad sellised puud nagu harilik vaher, harilik saar, harilik sirel. Victoria bastioni ning Pax bastioni vahel on olemasolev nõlv eriti täis kasvanud ning võsastunud hariliku vahtra poolt. Samuti on seal endale soodsa kasvukoha leidnud harilik tamm, harilik künnapuu. Pax bastioni ning Narva silla vahelisel alal esineb kalda ääres ka halapaju ning hariliku toominga üksikuid puid. Kasvavad väikesed hariliku sarapuu põõsad. Narva sillast lõunapool esineb taas kord hariliku saare kõrgekasvulisi vorme ning kaldakindlustuse jalamil kasvavad halapaju võsastunud vormid.

2.5. RELJEEF JA GEOLOOGILISED TINGIMUSED

Väljavõte ehitusgeoloogilise uuringu aruandest (Merkolux OÜ, Narva Jõe tn lõik sadama teest Raja tänavani). *Narva linn asub Põhja-Eesti Alamordoviitsiumi, osaliselt ka Keskordoviitsiumi liivakivide ja lubjakivide avamusel. Linna idapiiriks on*

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

järsukaldaline Narva jõgi, mis voolab Alamkambriumi liivakivisse kulutatud sängis. Alal asuvad asfalteeritud teed- ja haljastusalad üksikute puudega, ala põhjaosas asub reoveepumpla. Maapinna absoluutsed kõrgused on vahemikus 0.55...5.25. Projektal asuvad teed on asfalteeritud, kihi paksuseks on 0.10 meetrit. Sellele kihile järgneb 0.10 meetri sügavusel maapinnast killustikukiht, mille paksuseks on 0.20...0.80 meetrit. Muld on tihenemata, kohati niiske. Kihi paksuseks 0.005...0.9 meetrit.

Mullakihi või killustikule järgneb täitepinna, kohati esineb täitepinna pindmise kihina. Täitepinna kompleks on koostise järgi jagatud kolmeks kihiks. Esimene kiht koosneb põhiliselt mullast, liivast, lubjakivilahmakatest, tardkivitükkidest ja ehitusprahist. Jäme purusisaldus on 35...55%. Pinnas on keskmiselt tihenemata. Kihi paksus on 0.60...5.55 meetrit.

Teine kiht koosneb põhiliselt saviliivast ja üksikutest lubjakivilahmakatest. Selles kihis leidub ka mulda ning vähesel määral muda. Pinnas on tihenemata. Saviliiv on pehme- või voolavplastse konsistentsiga. Kihi paksus on 0.20...5.05 meetrit.

Kolmas kiht koosneb põhiliselt kesk- kuni kruusliivast, kruusast, lubjakivilahmakatest ja ehitusprahist, nagu tellisetükid. Kohati on kiht kergelt savikas. Pinnas on keskmiselt tihenemata. Kihi paksus on 0.90...4.50 meetrit.

Ala põhjaosas esineb täitepinna all moreenikompleks, mis on jagatud neljaks kihiks.

Esimene kiht on sitkeplastne liivsavimoreen. Pinnas on hall või sinakashall, sisaldab jäme purdu 5...10%. Kihi paksus on 0.90 meetrit.

Teine kiht on kõvaplastne liivsavimoreen. Pinnas on hall, sisaldades jäme purdu 5...10%, allosas üksikute tolmlüüa vahekihtidega. Kihi paksus on 2.50...3.30 meetrit.

Hall või hallikaspruun kõvaplastne saviliivmoreen sisaldab jäme purdu valdavalt 5...10%, kohati kuni 30%. Kihi paksus on 0.25...5.00 meetrit.

Neljas kiht on kõva saviliivmoreen. Allosas esineb kohati sinisavi tükke. Pinnas on hall, sisaldades jäme purdu 5...10%

Moreenikompleksis esineb tiheda peentolmlüüa lääts. Moreenikompleksi paksus jõeorus on 15...30 meetrit.

Aluspõhja kivimeist avaneb uuritud alal Alamordoviitsiumi lubjakivi ja Alamkambriumi liivakivi. Üldgeoloogiliste andmete järgi on liivakivikompleksi paksus sellel territooriumil kuni 10 meetrit.

Tuleb arvestada asjaoluga, et pinnaseveetase võib suurte sadude järgsel perioodil või lumerohke talve järel tõusta 0.5 meetri võrra. Kohati võib maapinnale tekkida ülaveeläätsi. Pinnasevee voolu- ning filtreerumissuund on reljeefi languse ehk ida suunas, Narva jõe poole. Vesi on keemiliselt koostiselt hüdrokarbonaatne kaltsium-magneesiumile ning ei ole agressiivne betooni W_4 suhtes.

Kuna antud alal esinevad keerulise ebaühtlase koostise ja kandevõimega kuni 7.50 meetri paksused tugimüürid, on ehitusgeoloogilised tingimused promenaadi ja tugimüüridega vaateplatvormide ehitamiseks keerulised.

Tee ehitusel tuleks muld ning mulda ja muda sisaldavad pinnased tee alt eemaldada ning asendada tihendatud mineraalpinnaest padjaga. Kohtades, kus

täitepinnasekiht on paks, võiks suurte mullatööde ärahoidmiseks täitepinnase pindmine osa eemaldada ning ülejäänut tihendada, rajades peale võimalikult paksu killustikust või liivast padja. Kihtide segunemise ärahoidmiseks võiks kasutada geotekstiili.

Sademeerikkamal perioodil võib probleemiks kujuneda ülavesi, mille alandamiseks on soovitatav projekteerida drenaaž, juhtides vee Narva jõkke.

Liiv- ja kruusapatja tehes peab silmas pidama, et vee küllastunud olekus ei ole liiv ega kruus vibratsiooniga tihendatavad.

Ala kuulub II teekliimavööndi II niiskustingimuste paikkonda. Projekteeritavad tugimüürid on soovitatav vundeerida kõvaplastsele või kõvale moreenile või liivakihile toetuvatele vaiadele.

Vaiade süvitamine antud tingimustel võib olla raskendatud rohkesti paelahmakaid sisaldava täitepinnase tõttu. Tugimüüride projekteerimisel vaiadele tuleks vaiade kandevõime arvutamisel lähtuda vaiaotsa vastupanust (q_{bk}) 8000 kN/m^2 ja vaia külje keskmisest vastupanust (q_{sk}) 10 kNm^2 .

2.6. TEHNOVÕRGUD

Projektalal olemasolevad tehnovõrgud on toodud projekteerimiseelse situatsiooni plaanil (vt joonis leht 2, joonis leht 3). Maa-aluste kommunikatsioonide peale kandmisel on kasutatud Narva linna vanemgeodeesiainsener A. Malõšhko poolt saadetud abifaile.

3. PROJEKTLAHENDUS

3.1. ARHITEKTUURNE OSA

3.1.1. Kujunduse põhiprintsiibid

Narva ajaloolise promenaadi projekteerimisel on läbivaks kujundusprintsipiiks juugendstiil, mis leidis aset 19. sajandi lõpus ning 20. sajandi alguses. Kasutades sellist stilistikat nii tänavalampide, prügiurnide, pinkide kui ka valgustite puhul, luuakse promenaadi külastajale antud paigas eriline atmosfäär, mis saab promenaadi üheks identiteediks.

See on ajalooline periood, mil Narva arenes turismihtkohaks tänu Narva-Jõesuu arenemisele populaarseks kuurortlinnaks. Arenes jõeturism ning elavnes kultuurielu. Samuti täiendab see Hermannilinnuse ning bastionide keskaegset-militaarset iseloomu, samas säilitades külastajatele ajaloolise miljöö.

Kuna tegemist on ajaloolise paigaga, tuleb arvestada Muinsuskaitseameti eritingimustega.

Promenaadi alale kavandatav ei tohi varjata vaadet Narva linnakindlustustele. Ajutiste konstruktsioonide, nagu telk, varikatus ja muu selline, paigutamisel alale ja ürituste korraldamisel tuleb tegevus kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Likvideerimisele läheb taimestik, mis oma kasvukoha tõttu otseselt lagundab bastionite ehituskehandi kiviosi. Samuti tuleb avada Narva jõe poolt avanevad üldvaated linnakindlustusele. Tuleb teostada raideid isetekkelise puistu osas Victoria bastionist kuni Hahni trepini. Seda eriti pumplatagusel nõlval. Ebatasasuste ühtlustamiseks peale raideid on lubatud minimaalne pinnase juurdevedu.

Uue haljastuse rajamisel tohib teostada ainult põõsasistutusi, kõrghaljastust promenaadi alale planeerida ei tohi.

Kuna promenaadile rajatud reoveepumpla on antud ajaloolisse keskkonda äärmiselt ebasobiv, on ette nähtud antud hoone maapealse osa lammutamine.

Teekattena võib kergliiklus- ning jalakäijate tee osas kasutada kivilist ja asfaldi. Projektiga tuleb lahendada ka promenaadi miljöösse selle sihipärase kasutamisega seotud inventar ning piire.

Arhitektuurne visioon kujunes välja OÜ Consumetric poolt koostatud „Turismitoodete „Ajalooline promenaad Narvas/Eesti“ ja „Ajalooline promenaad Ivangorodis/Venemaa“ arendamise majanduslik uuring“ aruandes välja kujunenud printsiipidest.

Käesolevas projektis antakse põhjalikumad lahendused rajatavate puhkekohtade ning funktsionaalsete rajatiste ehitamiseks ning üldised soovitusel ala stiililiseks kujundamiseks.

Projektis on arvestatud olemasoleva olukorraga ja muinsuskaitse eri- ning Narva Linnavalikogu projekteerimistingimustega.

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

3.1.2. Ala funktsionaalne ja maastikukujunduslik tsoneerimine

Käesolev projektlaheendus arvestab perspektiivsete tegevustega promenaadi alal. Narva jõe kaldal kavandatakse puhketegevust. Promenaadil saab jalutada, jalgrattaga sõita, nautida vaadet keskaegse Hermann linnuse ja vastaskaldal asuva Ivangorodi kindlusega ainulaadsele kindlusehitiste kompleksile. Puhkeplatsides on võimalus einestada, maalida, joonistada, teha ümbritsevast kauneid fotosid. Koht on populaarne harrastuskalurite poolt.

Ajalooline hõng on sobivaks keskkonnaks perspektiivsete vabaõhukontsertide ning filmiõhtute korraldamiseks. Kunstielemendid dekoratiivsete kaunistustena tutvustavad külastajale antud paiga värvikat ning kirevat ajalugu.

Narva sild jaotab ala kaheks mõtteliseks tsooniks- põhjapoolne ning lõunapoolne ala.

Sillast lõunapoolsemal küljel paiknevad domineeriva elemendina Narva Hermann linnus ning kuna kalda ning kindlustuse vaheline ala on looduslikult ilma suuremate sopistusteta ning üsna sirgejooneline ja kitsas, on alal ette nähtud minimaalne funktsionaalsus: Sillaalune läbipääs, Vaateplats. Jalakäigu- ja kergliiklustee, läbiv kaldapiire, mis on vajalik jalakäijate turvalisuse kaalutlustest. Rajatakse ka tänavavalgustus jalakäigu ning kergliiklusteele. Müüride esiletoomiseks on planeeritud maapealsed kerakujulised valgustid. Pinke on sellel kitsal alal minimaalselt. Peamiselt jäävad need silla kõrval olevale puudealusele platsile ning jõeääres paiknevale väikesele looduslikule laiendusele.

Antud promenaadi lõigus on väga ilus vaade Ivangorodile ja linnusele. Samuti saab nautida kaunist Narva jõge.

Aktiivsem tegevus toimub põhjapoolses osas. Seal võib eristada erinevaid atraksioone ning puhkeplatse ja maastikukujunduslikke tsoneeringuid. Esinevad sellised iseloomulikud paigad nagu Euroopa Allee, Varjuteater, Rootsi terrass, Dahlbergi alva, Valgusesild, Välikohvik/Päikesepplats, Päikesekell, Suveniiripunkt ja Hahni trepp.

3.1.3. Rajatised

3.1.3.1. Euroopa allee

Victoria bastioni idamüüri paralleelselt kulgev 120 meetri pikkune Euroopa allee kujutab endast promenaadi põhjapoolsemat lõiku (Joonis leht 6). Kontseptuaalselt võib seda mõtestada kui promenaadi lõpuosa. Allee omab erilist miljööd ning mõjub jalutajale rahuliku ning meeldiva paigana. Tugevdamiseks/võimendamaks Narva promenaadi kui Euroopa Liidu idapiiri sümbolset tähendust ning tõstmaks Narva promenaadi atraktiivsust turistidele, on allee uueks identiteediks välja pakutud 'Euroopa allee'. Kivisillutisega kaetud allee peamiseks eristuvaks tunnuseks on 2-3 m

intervalliga sillutisse paigaldatud tähekujulised valgustid (Lisa 3). Iga valgusti vastab ühele Euroopa Liidu liikmesriigile, mistõttu valgusteid on 27.

Peamine visuaalne efekt luuakse öhtusel / öisel ajal, kui alleel moodustuvad tähekujulised valgussambad (Lisa 4).

Tähekujulisi valgusteid ümbritseb sinine äär (rõhutamaks seotust Euroopa Liiduga), lisaks on kujutatud vastava EL liikmesriigi nimi ning liikmeksastumise aasta. Tähekesed paigaldatakse EL liikmeksastumise järjekorras, alustades allee lõunaosast. Alleele on jäetud piisavalt ruumi uute tähtede paigaldamiseks EL liikmesriikide täienemise korral.

3.1.3.2. Varjuteater

Pimedal ajal on varjuteater üheks heaks atraktsiooniks, mis pakub rõõmu nii noortele kui ka vanematele, jalgsi kui ka rattal liiklejatele (Lisa 5). Varjuteater moodustub Victoria Bastioni poole suunatud valguskeradest, mis on paigutatud Euroopa allee äärde ning tekitavad müürile inimese varju. Valgustid on paigutatud ka Rootsi Terrassi lõppu, kuhu on lisatud ka käevarjuloomade pilte. Nii saavad väiksed lapsed ise varjuteatrit mängida. Eriti põnev on see, et käekujud omandavad müüriil hiiglaslikud mõõtmed.

3.1.3.3. Rootsi terrass

‘Rootsi terrass’ viitab kaarekujulisele laiemale territooriumile Victoria bastioni idamüüri lõunapoolse osa vastas (Joonis leht 6). Antud ala väljapakutud funktsiooniks on kogupere puhkeala, mis oleks eeskätt suunatud lastele (Lisa 30). Sel eesmärgil on soovitatav kasutada juhtteemana nn Rootsi lõvi. Erinevalt originaalsest, militaarse hoiakuga ning kõrgel postamendil asuvast Rootsi lõvist rajatakse antud puhkealale kogu lõvipere (sh isalõvi, emalõvi, lõvipojad) kujutav skulptuuride ansambel (Lisa 6). Skulptuurid on mõeldud selleks, et lapsed saaksid neid katsuda, nende peale ronida jm.

Lõvipere mõistel on ka kasvatuslik tähendus, aidates nõnda kinnistada pereväärtusi nii noorte kui täiskasvanud narvalaste ja kõigi promenaadi külastajate seas.

Täiendava atraktsioonina on suveperioodiks paigaldatav lõviteemalise karussell (Lisa 7), millel saavad lapsed sõita. Karussell on tehtud puidust ning värvitoonideks on tuhm kirsipunane, pruun ning helekollane. Kindlasti ei tohiks panna promenaadi alale plastikust valmistatud mänguattraktsioone.

Rootsi terrassi skulptuurid on kavandatud metallist, mis kaetud pronksiga. Karussell on puidust. Kuna mänguobjektide alune pind on jalakäiguteega võrreldes teistsuguse pinnakattega (turvapind), siis on võimalik kukkumine pehmendatud. Skulptuuride ohutusel määrab olulist rolli ka disain: madalad ning laiad skulptuurid koos stabiilsete istumiskohtadega skulptuuri peal vähendavad kukkumisohtu.

3.1.3.4. Dahlbergi lava

Vabaõhulava asukohaks on Victoria bastioni lõunamüüri ja kavandatava Pimeaia kõnnitee vaheline ala (Joonis leht 8). Väljapakutud nimi 'Dahlbergi lava' on mõeldud Narva bastionide süsteemi autori Erik Dahlbergi mälestamiseks.

Vabaõhulava on mõeldud eeskätt väiksemate ürituste (sh kontserdid, filmilinastused, teatrietendused jm) pidamiseks, 100-150 vaatajale (Lisa 29). Lava on väike ning tagasihoidlik, et mitte häirida vaadet bastionimüüridele. Lava pindalaks on 42 m². Ees asub madal, 0.17 meetri kõrgune ning 0.35 meetri laiune aste. Istekohad asuvad nõlval. Pingid on valmistatud paekivist, mille peal on laudis, et võimaldada mugavat istumist. Lava kõrvalt läheb paekivist Pimeaia trepp, mida mööda saab liikuda alla promenaadile. Samuti on võimalik kasutada treppe istumiseks. Seejuures on oluline, et trepp pöörduks poolkaardus, lähtudes nõlva kujust. Pimeaia alust maapinda tuleks täis ehitada võimalikult minimaalselt. Seega tuleb eraldi ehitada ka lava.

Läheduse tõttu Ivangorodi eramupiirkonnale on oluline piirata laval esitatava heli võimsust, kooskõlas olemasolevate standarditega ja heade tavadega (Piirivalveameti nõudmine). Dahlbergi lava sobib hästi vabaõhukino jaoks, potentsiaalne Narva linna tulevane suvine traditsioon.

3.1.3.5. Valgusesild

Vaateplatvormide ansambel 'Valgusesild' on algse 'Silmast silma' kontseptsiooni (sümmeetrilised vaateplatvormid Narva jõe vastaskallastel) edasiarendus (Joonis 11). 'Valgusesild' sisaldab kõiki algse kontseptsiooni tunnuseid, lisades sellele sümbolset / märgilist tähendust ning tõstes vaateplatvormide atraktiivsust turistide jaoks. Peamise vahendina selleks kasutatakse valguskiirtest moodustatud nn 'valguse silla' loomist kahe, silla jalameid meenutavate vaateplatvormide vahel (Lisa 9). 'Valgusesild' kujutab endast Narva ja Ivangorodi promenaadide kõige olulisemat uut turismiattraksiooni, mis oleks unikaalne globaalses kontekstis – turismimagnet, mis loob täiendava põhjuse Narva külastamiseks ning pikendab külastuskestust Narvas. Seejuures ei konkureeri 'Valgusesild' vähimalgi määral kindluste ansambliga, pigem täiendades neid nii visuaalselt kui sümbolset (Lisa 10).

Narva vaateplatvormi asukohaks on Pax bastioni idanurk (Joonis leht 10), samas kui Ivangorodi

vaateplatvorm asub ajaloolise Zinovjevi saeveski / praeguse restaureerimistöokoja hoone esisel territooriumil. 'Valgusesild' moodustub kahe sümmeetrilise, üksteise vastas asetseva, silla jalami kujuga vaateplatvormi vahel.

Valgusesilla moodustab platvormil olev kogunemiskoht (Lisa 11, punkt 1)

Sellele alale kogunevad ekskursioonigrupid ja külastajad enne vaateplatvormile tõusmist. Ala mahutab vähemalt 50 inimest, segamata samas teisi jalakäijaid. Võimalus giidil esitada Ivangorodi teematist ekskursiooniprogrammi, tuginedes kaldseinal esitatud Ivangorodi teemalistel materjalidel.

Infotahvliatel (Lisa 11, punkt 2) on esitatud interpretatiivne ja praktiline info vastaskaldal asuvast linnast. Tahvleid on neli, igaüks 0.90 meetrit lai ja 0.60 meetrit kõrge. Narva vaateplatvormi osas sisaldab see järgnevat:

Ivangorodi turismikaart

Ivangorodi ajalooline ülevaade

Ajaloolised fotod Ivangorodist

Teave eelseisvatest üritustest Ivangorodis

Valgusesillal olevad kaks treppi (Lisa 11, punkt 3) aitab optimeerida külastajate liikumist. Üks trepp on ülesminekuks, teine allatulekuks. Trepid on 1.5 meetri laiused, astme kõrgus on 0.17 meetrit ning sügavus 0.28 meetrit.

Vaateplatvorm (Lisa 12, punkt 4) mahutavusega 15–20 inimest asetseb 2.80 m kõrgusel promenaadi tänavatasandist. Platvormi laius on 7 meetrit ning sügavus 2 meetrit, kokku 14 m². Paremate vaadete loomiseks tulevad platvormile statsionaarsed, mündiga opereeritavad binoklid (seejuures oluline tagada vandalismikindlus).

Ala vaateplatvormi all (lisa 12, punkt 5), võib kasutada täiendava läbipääsuna jalakäijatele või vajadusel varjualusena vihma eest. Seda jõepoolset seina kasutatakse täiendava Narva ja/või Ivangorodiga seotud informatsiooni (nt Narva linna, sh promenaadi ürituste kalender) edastamiseks.

Vaateplatvormi paigaldatakse valgusallikad, mis võimaldavad öhtuti/öösi „valguse silla“ loomist jõe kohal (Lisa 12, punkt 6). Tehnilise lahenduse pakuvad välja vastava ala spetsialistid.

3.1.3.6. Välikohvik/Päikesepiats

Välikohviku ala / Päikesepiats asub laiendatud territooriumil (ajaloolise pumbajaama ala) terrassidega bastioni (Justitia) vastas (Lisa 31). Välikohviku klientide teenindamiseks kasutatakse ajutist, teisaldatavat paviljoni. Paviljoni arhitektuuriline lahendus (Joonis leht 13) kajastab ajaloolis-arhitektuurilist stiili (19/20 saj vahetus). Toitlustuse osas sobiks antud välikohviku jaoks lihtsate tehniliste vahenditega valmistatav vene rahvusköök, nt 'blinnaja'.

Täiendav jalakäigutee rajatakse välikohviku ala ümber (Joonis leht 12), vahetult jõekalda piiril ning madalamal tasandil promenaadi suhtes (Lisa 13). Astangule viib 5-astmeline trepp, mis võimaldab kohviku külastajatel ning jalutajatel viibida veele lähemal ning samuti on põnev jälgida väikeste purskkaevude sillerdust (Lisa 27). Öisel ajal on purskkaevud valgustatud. Astmed asetsevad kaarjalt ümber platvormi, astme kõrguseks on 0.16 meetrit ning sügavuseks 0.35 meetrit (Joonis leht 10).

Välikohvikul on ette nähtud metallist juugendstiilis toolid ja lauad (Lisa 14).

3.1.3.7. Päikesekell

Välikohviku platsi kesksel kohal paikneb Päikesekell, mis loob ajaloolist hõngu ning on samuti põnevaks atraktsiooniks igas vanuses külastajatele (Lisa 15). Öhtuti

saavutatakse täiendav efekt Päikesekella valgustamisega (mis põhjendab koha nimetamist Päikesep platsiks).

Kell on oma tüübilt horisontaalne Päikesekell, mis asub juugendstiilis sambal. Kella numbrilaua disain on samuti samast ajaloolisest stiilist. Päikesekell on asetatud tuultekodara keskele.

Päikesekell on seotud asukoha ja piirkondliku identiteediga. Kella kujunduses kasutatakse Narva ja Jaanilinna sümbolikat, nagu linna vapid ja lipud. Stiililiselt järgib kella väliskuju promenaadi teiste objektide juugendlikku stiili.

Avalikku ruumi kavandatud objekt peab olema vastupidav, arvestades võimalikku vandalismiohtu, ja ilmastikukindel, mis seab erinõuded kasutatud materjalidele ja konstruktsioonile. Kella numbrilaud valmistatakse kas graniidist või korrosioonikindlast metallist. Tunni- ja kuupäevajooned ning tekstid graveeritakse numbrilauale. Kell võib olla asetatud sambale või muule alusele. Kella osaks on ka sillutisse kavandatud tuultekodara, mis näitab lisaks ilmakaartele ka mõlema riigi oluliste kohtade kaugusi ja suundi.

Kella numbrilauale on märgitud tunnitähised ja ka kahe linna olulised tähtpäevad. Enamasti näitavad Päikesekellad kohalikku tsiviilaega, mis tekitab tavakodanikus segadust. Tsiviilaega näitava kella puhul arvutatakse kohaliku päikeseaja ja vööndiaja vahe ning tehakse vastav korrektsioon kella numbrilaua tunnijaotuses. Tsiviilaega näitava Päikesekella lisanõudeks on vööndi- ja suveaja eraldi tähistamine ja kella näidu korrigeerimine ajavõrrandiga.

Päikesekell näitab mõlema linna ja riigi olulisi tähtpäevi, nagu linnaõiguste saamine, riiklikud tähtpäevad. Päikesekella lisaomaduseks on kuupäevade näitamine osuti varju pikkuse aastaajalise muutumise järgi.

Kajastatud on ka pööripäevad kellale on märgitud päikeseseisakute ning võrdpäevsuse jooned.

Päikesekella kasutamine on lihtne, selle mõistmine on intuitiivne. Esmane kasutamisalane teave on kantud otse kella numbrilauale.

3.1.3.8. Suveniiriplats

Sillast põhjapoole on kavandatud väike sillutatud ala (Joonis leht 14), mille esmaseks funktsiooniks on omavahel siduda Narva silda, Hahni treppi, Välikohvikut ning promenaadi kergliiklus- ning jalakäijate teed. Sellel platsil on erinevad funktsioonid.

Sillutatud ala võib kasutada suveniiride müügiplatsina või teistel eesmärkidel, sh seoses promenaadil läbiviidavate üritustega. Kuna koht on suure kasutustihedusega, tuleb platsile paigutada välitualett (vt punkt 3.1.3.16.).

Kuna tegu on suurema ristumis- ning peatumiskohaga, on antud paigas vajalik ka metallist jalgrattahoidla (Lisa 16), mis oleks mõeldud vähemalt kuue kuni 10 ratta mahutamiseks.

Platsile viib ülevalt Hahni trepp (Lisa 17), mis on ühendatud Narva silla kõrval praegu kasutult oleva trepiga (vt punkt 3.1.3.9.).

Platsi ümbritsevad ning nõlva toetavad betoonplokid tuleb katta õhukeste paekiviplaadidega, et luua ühtsemat ning ajaloolisema hõnguga ilmet antud kohast.

3.1.3.9. Hahni trepp

Narva sillast põhjapool olev Hahni trepp on üks neljast juurdepääsust Narva promenaadile. See kujutab endast bastionidel oleva Hahni trepi ja sillale juurdepääsutee ühendamist betoonist valatud astmetega (Joonis leht 15). Suure kõrgusevahe tõttu tuleb teostada lammutustöid nii bastionimüüri kui ka silla kõrval oleva trepi osas. Bastionimüüri lammutusel tekib trepi kohale kaar, mis imiteerib Narva Hermannii linnuse akna kuju. Läbikäigu laiuseks on 1.5 meetrit. Paigast nihkunud astmete ning mõranenud betooniga silla kõrval olev trepp tuleb rekonstrueerida ning välisilmet parandada. Soovituslik on katta trepi välispind õhukeste paekiviplaadidega. Trepiosa, mis jääb silla ning kasutuses oleva ning Hahni trepiga ühendatud astmete vahele, tuleb lammutada.

3.1.3.10. Vaateplats

Narva sillast lõunapoole jääb vaateplats (Joonis leht 16), kust on väga ilus vaade Ivangorodile ning Narva jõe, samuti sillale. Looduslikult kõrgema paiga tõttu tuleb olemasolevat kaldakindlustust tõsta ning tekkiv tühimik täita pinnasega. Pinnasele rajatakse väike plats, 5 meetrit lai ning 12 meetrit pikk. Vaateplats on sillutatud samade kividega nagu jalakäijatete (vt alapeatükk 3.1.3.12). Suurte järskude nõlvade tõttu paikneb platsi põhja-, ida- ja lõunapoolsel küljel piire. Platsil asub kaks istepinki vaatega jõe.

3.1.3.11. Valgustus

Omaette tunnuseks on ka valgustuselemendid promenaadi alal, tagamaks külastajatele piisav tänavavalgustus, sealhulgas turvalisuse suurendamise eesmärgil (Joonis leht 19, joonis leht 20). Kavandatud on ka täiendavad valgusefektid, eristamaks Narva promenaadi ja pikendamaks turistide külastuskestvust Narvas. Valgustid loovad õdusa ning ajaloolise õhkkonna, lisades promenaadile väärikust ning suursugusust (Lisa 31).

Olemasolev valgustus on nii alumiiniumtorudest tänavavalgustus kui ka bastioni müüride valgustamiseks paigaldatud suure tugevusega prožektorlambid. Kuna olemasolev tänavavalgustus on katkine ning puudulik ja valgustid ei harmoneeru promenaadil valitseva õhkkonnaga, tuleks need eemaldada.

Ala valgustus on ette nähtud lahendada eraldi projektiga. Projekteeritavad valgustid peavad tagama nõuetekohase valgustatuse käesolevas projektis näidatud bastionimüüridel, kergliiklus- ning jalakäijateteel, samuti platvormidel. Kasutatavad valgustid peavad tüübilt harmoneeruma Narva promenaadi ajaloolise hõnguga ning juugendliku stiiliga. Arvestada tuleb olemasolevate valgustitega.

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

Käesolevas projektis on toodud soovituslikud valgustitüübid projekteeritud aladele. Valgustite paigutamisel ning vahemaade hindamisel on lähtutud valgustitefirma BEGA välja töötatud andmetest.

Euroopa alleel ala põhjaosas Victoria bastioniga paralleelselt kulgeval teel on ette nähtud väikesed, 0.15 meetrise läbimõõduga valgustid, mis paiknevad iga 3.6 meetri tagant. Valgusteid on 27, ruumi on ka lisavalgustiteks.

Valgustite kujundus kajastab Euroopa Liidu elemente (Lisa 4). Metallist ringikujulise lambi sees on sinine klaas, mille keskel asub kollasest klaasist tähe kujutis. Tähe all paikneb riigi nimi ning selle all Euroopa Liiduga liitumise aasta. Lampide paigutamisel arvestatakse Narva promenaadi läbivat sümboolset ajatelge, mis tähendab seda, et riigid järjestatakse liitumisaasta järgi lõunast põhja suunas.

Teine valgustite tüüp, mida Narva promenaadil kasutatakse, on Varjuteatri osas paiknevad kindla ja tugeva valgusvihuga prožektorlambid (Lisa 18). Nende lampide eesmärk on valgustada Victoria bastioni müüri Euroopa allee poolsest kergliiklustee osast. Bastionile tekivad ratturite ning jalutajate hiiglaslikud kujutised.

Kolmas valgustite tüüp promenaadil on tänavavalgustus (Lisa 19). Valgustid on ajaloolise stiiliga ning kannavad edasi promenaadi suursugust ilmet. Lambil on üks post, millel paikneb kaks laternat. Erandiks on Victoria bastioniga paralleelsel asfaltlõigul, kus posti küljes on üks latern. Lambid on ca 3.5 meetri kõrgused ning need valgustavad nii kergliiklus- kui ka jalakäijate teed iga 15 meetri tagant.

3.1.3.12. Kergliiklus- ja jalakäijate tee

Promenaadi läbivateks elementideks on jalakäigutee ning kergliiklustee (Lisa 33).

Jalakäigutee keskmiseks laiuks on 3 meetrit, kohati tuleb teha kitsendusi, seda eriti Narva Hermannini kindluse kõrval asuva jalakäigutee osas. Selline laius võimaldab 4 inimesel segamatult üksteise kõrval/vastas kõndida. Jalakäigutee asub kergliiklusteest jõe pool, võimaldamaks jalakäijatele parimaid vaateid jõe ja Ivangorodi linnale. Tee katteks on kivisillutis, halli värvi mõisakivi (Lisa 20). See kivitüüp on stiiliselt sobiv bastionimüürides kasutatava paekivi kõrval. Jalakäijate tee ja kergliiklustee vahel on kõnnitee äärekivi mõõtmetega 0.12 korda 0.18 meetrit. Äärekivi paigaldamisel ei jäeta astet kergliiklus- ja jalakäijatetee vahele. Jalakäijate jõepoolsel äärel on betoonvöö, kuhu on paigutatud piire. Kõnniteed on promenaadi alal 825 meetri ulatuses. Kivisillutis katab 5165 m².

Kahesuunalise kergliiklustee laius on 5 meetrit. Tee on ette nähtud piirivalvesõidukitele, jalgratturitele, rulluisutajatele, lapsevankritele ning operatiivsõidukitele. Möödasõidu korral saavad operatiivsõidukid kasutada ka osa

jalakäiguteest. Kergliiklustee kattematerjaliks on asfalt ning see asub promenaadil läbivalt, 825 meetri pikkuse lõiguna. Asfaltkatte pindalaks on 4150 m². Asfaldi ääristab bastionimüüride poolsealt küljelt kõnnitee äärekivi, mõõtmatega 0.12 korda 0.18 meetrit.

Rootsi terrassil, kuhu on ette nähtud metallist lõvikujude ning teisaldatava paviljoni paigaldamine, tuleb lähtuda lastemänguväljaku turvalisuse nõudest ning objektide ümber paigutatakse turvapind, mis pehmendab võimalikku kukkumist (Lisa 21). Turvatsoonist välja jääv ala kaetakse jalakäigute sillutisega, mis paikneb ca 200 m².

3.1.3.13. Kaldapiire

Ajaloolist hõngu promenaadil kajastab ka piire, mis lähtub Pimeaia pargis olemasolevast piirdest (Lisa 22). See on justkui dekoratiivne meedium, mis aitab kahte lähestikku olevat puhkuse ja jalutamise ala visuaalselt paremini ühendada. Piire omab lisaks visuaalsele efektile ka funktsionaalseid omadusi. Promenaadil on kogu ulatuses tähtis jalakäijate, sealhulgas lastega perede ohutu liiklemine. See tähendab, et kaldapiirde kõrguseks on 120 cm, kooskõlas kehtivate standardite ning hea tavaga.

Kaldapiire saab alguse Rootsi terrassi põhjapoolsest tipust ning lõpeb Narva Hermanni kindluse juures kaldakindlustuse lõunapoolseimas tipus. Piire paikneb enamjaolt paralleelselt jalakäiguteega. Kohtades, kuhu on projekteeritud suuremad platvormid, nagu Rootsi terrass, Valgusesilla platvorm, Välikohviku platvorm ning Vaateplatvorm, jookseb piirderiba platsi äärt mööda. Välikohviku ning Narva silla vahelisel alal on piire nii jalakäijatete ääres kui ka kaldakindlustusel. Kokku on paigaldatava piirde pikkuseks 800 meetrit.

3.1.3.14. Kaldakindlustus

Kogu promenaadi ala läbib kaldakindlustus, millel on mitu eesmärki: erosiooni takistamine, kaldal olevate konstruktsioonide ja terrasside toestamine; samuti aitavad kaldakindlustused takistada pinnase laialikandumist vooluvee ja lainetuse toimet. Varasemast perioodist on rahuldaval tasemel säilinud kaldakindlustuse osa Narva sillast lõunapoolsemas osas, paralleelselt Hermanni linnusega kulgeval jõekaldal. Sillast põhjapool paiguti esinev kaldakindlustus on üsna lagunenenud, mistõttu tuleb seda uuendada. Tulenevalt maapinna reljeefist ning tõusust on ette nähtud murdkivist kaldakindlustused kaldega 1:2 ja 1:0.5. Et võimaldada kalurite ligipääsu jõe lele paikneb Rootsi terrassi ja Välikohviku vahelisel alal iga 50 meetri tagant 1.5 meetri laiune põletatud graniidist trepp. Kindlustuse allääres on 0.7 meetri laiune betoonvöö, millel saab jalutada ning kala püüda. Kuna Euroopa allee kõrval oleva kindlustuse lahtivõtmine ning uuendamine võib ehitustööde käigus kahjustada puude juuri, rekonstrueeritakse senine kaldakindlustus.

Et võimaldada jalakäijate ning kalurite juurdepääsu jõe lele, paiknevad kaldakindlustuses olevate treppide juures väravad, mis on kaunistatud Narva ja Ivangorodi linna ajalooliste vappidega. Siinkohal väljendub piirde interpretatsioon funktsioon: kaldapiire kui interpretatiivne meedium, mis aitab külastajatel paremini

tundma õppida Narva ajalugu. Jalutajad saavad ülevaate Narva linna valitsenud riikide ajaloolistest vappidest Mõõgavendade Ordust Eesti Vabariigini (Lisa 23). Ajatelg kulgeb promenaadi lõunapoolsemast küljest põhja suunas.

3.1.3.15. Pargipingid ja prügiurnid

Narva promenaadile projekteeritud välipingid ning prügiurnid kajastavad endas promenaadil valitsevat üldist ajaloolis- kultuurilist stiili, 1920. aastatel valitsevat juugendit. Pinkide metallosad on valatud malmist ning seljatugi valmistatud ümaratest puiduliipritest. Rohkelt on kasutatud dekoreerivaid elemente. Pingi laius on 1.8 meetrit (Lisa 24).

Promenaadil paiknevad prügiurnid on valmistatud malmist ning disainis on kasutatud juugend stiilis elemente. Prügiurnid paiknevad rohkesti kasutatavatel aladel ning pinkide ümbruses (Lisa 25).

3.1.3.16. Tualetid

Promenaadile rajatakse kaks statsionaarset tualetti, mis paikneksid promenaadi kahes eeldatavasti kõige külastatavamas piirkonnas: Välikohviku kõrval oleval Suveniiriplatsil ning Pimeaia juures Rootsi terrassi ja Dahlbergi lava kasutuspiirkonnas, praeguse pumbajaama ja nõlva vahelisel alal (Lisa 26).

Suveniiriplatsil olev tualett on kahe kabiiniga, sealhulgas on üks invatualett. Välitualeti mõõtmed on standardsed. Dahlbergi lava kõrval paiknev tualett on ühe kabiiniga.

Käimlad ei ole esmapilgul silmatorkavad, sh ei varja vaateid bastionimüüridele.

Lahenduses on lähtutud Tallinna Toompea pargi välikäimlast.

Käimlate rajamiseks on vajalik täiendavate kommunikatsioonide paigaldamine.

3.1.3.17. Reoveepumpla

Victoria ja Pax bastioni vahel asuv kanalisatsiooni pumbajaama hoone rikub märkimisväärselt promenaadi miljööväärtuslikkust ning on praegusel kujul seega sobimatu kavandatavale promenaadile. AS Narva Vesi hinnangul on tehnoloogiliselt võimalik kanalisatsiooni pumbajaama hoone lammutamine ning pumbajaama seadmete viimine maa alla, mis kaetaks ca 50-70 cm kõrguse maapealse korpusega. Antud korpus peab võimaldama ligipääsu hooldustöödeks, kuid seda peaks olema võimalik kasutada ka pinnana ajutise/teisaldatava haljastuse jaoks (muru, lillekastid vms), eesmärgiga visuaalselt sulandada pumbajaama korpust ümbritseva keskkonnaga.

Reoveepumpla ümber on ette nähtud murukärgedest kate (Lisa 28). See võimaldab sõidukite juurdepääsu alale ning roheline ning ökonoomne pinnakate pole silmariivav.

Reoveepumpla rekonstrueerimine lahendatakse eraldi projektiga.

3.1.4. Liiklusskeem

Mootorsõidukite liiklust kavandatud projektalal ette nähtud ei ole. Erakorraliseks juurdepääsuks (pääste- ja piirivalve sõidukid jms) on ette nähtud vajadusel kasutada kergliiklusteed. Sõidukitel on juurdepääs antud alale põhjast Victoria bastioni kõrval kulgevalt Sadama teelt. Lõuna poolt mööda Jõe tänava lõiku 2 ja Jõe tänava lõiku nr 1. Sõidukitega liikumisel peab arvestama madala Narva sillaga, mis ei võimalda kõrgematel mootorsõidukitel teisele poole sõita. Lõunast Narva Linnuse kõrval olevalt Raja tänavalt saab liikuda põhja poole mööda Linnuse tänava nr 2 lõiku.

Promenaadile projekteeritaval kergliiklusteel liiklevad jalgratturid, rulluisutajad, vanemad lapsevankritega, ratastooli kasutajad.

Jalakäijate peamine liikumine toimub prognoositavalt peamiselt mööda kivisillutisega kaetud jalakäijate teed paralleelselt Narva jõe kaldaga. Antud liikumistrajektoori kasutavad promenaadi külastajad, turistid, linnaelanikud. Liikumistrajektoori kasutavad inimesed perspektiivsetesse kohtadesse, nagu Välikohvik, Valgusesild, Vaateplats, Dahlbergi lava jõudmiseks

Jalakäijate tee asukoha valikul on arvestatud seni välja kujunenud trajektooriga ning printsiibiga võimaldada liiklejatele ilusaid vaateid vastaskaldale ning Narva jõe.

Pimeaiast saab promenaadile mööda Dahlbergi lava kõrval asuvat treppi ning samuti saab kasutada Hahni trepi ja Narva jõe äärsed trepi ühendust.

3.1.5. Vertikaalplaneerimine ja sademevete ärajuhtimine

Narva promenaadi kõrval olevad nõlvad on ette nähtud võimalikult suures ulatuses säilitada, et vältida järskude nõlvade sissevajumist.

Bastionimüüride äärsed nõlvad on ette nähtud säilitada olemasoleval kujul. Järskude nõlvade stabiilsuse tagamiseks on soovitatav nõlvadel olev puistaimestik eemaldada. Olemasoleva olukorra muutimist suurtes mahtudes ei saa lubada ka ajalooliste ning muinsuskaitse all olevate bastionimüüride tõttu. Olemasoleva olukorra muutimisel säilitada miljööline väärtus.

Projekteeritud treppide rajamisel Dahlbergi lava kõrvalisele alale tuleb vältida nõlva sissekaevamist.

Ala sademeveed juhitakse Narva jõkke. Promenaadile antakse 3% lang jõe suunas. Antud lahenduse puhul puudub vajadus rajada sademevee torustik. Lume koristusel on ette nähtud lume vallitamine kergliiklusteedest bastioni müüride poole. Talihoolduse käigus vallitatakse kergliiklusteele sadanud lumi bastionimüüri poolsele osale.

Vertikaalplaneerimise ja sademevete ärajuhtimise tehnilist aspekte käsitleb käesoleva projekti tehniline osa (vt ptk 3.2).

3.1.6. Haljastus

3.1.6.1. Kontseptsioon

Tulenevalt muinsuskaitsetingimustest, ei ole alale määratud kasvama uusi suuri puid. Planeeritud on madalad põõsad Dahlbergi lava kõrvale planeeritava tualeti ümber.

On vajalik likvideerida taimestik (ka puud), mis oma kasvukoha tõttu otseselt lagundab bastionite ehituskehandi kiviosi (eskarpmüürid, kurtiinivallid, kasematid, kavaljeeri muldvallil olevad müüritised jne). Likvideerimisele kuuluvad halvas tervislikus seisukorras, vaadet varjavad ja võsastunud puud ja põõsad. Likvideerimisplaanil (Joonis leht 17, joonis leht 18) on näidatud raided. Soovituslikult tuleb eemaldada Victoria bastioni ja Pax bastioni vahelisel alal kasvavad isetekkelised puud. Samuti Pax bastioni ja Narva silla vahele jäävad põõsad ning puud. Lõuna pool Narva silda tuleb eemaldada olemasoleva kaldakindlustuse ja jõe vahelisel alal kasvama hakanud puud.

Narva promenaadi kalda kujundamise eesmärgiks on olemasoleva risustunud kaldakindlustuse ning nõlvade korrastamine ning esteetilise ilme taastamine ning vaadete mitmekesisuse suurendamine. Eesmärk on kasutada vastupidavaid ja vähenõudlikke põõsaid, mis pakuksid silmailu, kuid samas oleksid tagasihoidlikud.

3.1.6.2. Kasutatud taimede loetelu

Promenaadile on ette nähtud ebajasmiini (*Philadelphus x Lemoinei*) istutamine Dahlbergi lava kõrval olevale nõlvale, tualeti lähiümbrusesse (Joonis leht 9), samuti Rootsi terrassi läänepoolsele küljele (Joonis leht 7). See põõsas kasvab 1.5 meetri kõrguseks ning 1.5 meetri laiuseks. Valged, väga hea lõhnaga õied õitsevad juunis ja juulis. Püstine kaarduvate okstega põõsas sobib avalikele haljasaladele ning talub pügamist.

3.1.6.3. Rajamine ja hooldus

Istikud peavad olema elujõulised ja haigustunnusteta.

Projekталale taimede valikul oli kriteeriumiks nende võimalikult vähene hooldusvajadus. Istutatud põõsad on istutamisele järgnevatel aastatel soovitatav igal kevadel üle vaadata. Tuleb jälgida nende kasvusuunda ja vajadusel seda korrigeerida. Vigastatud ja kuivanud oksad tuleb eemaldada. Vajadusel tuleb istutusalasid kasta ja väetada. Õitsvaid põõsaid on soovitatav igakevadiselt kärpida elujõulisema võra ning rikkalikuma õitsemise saavutamiseks.

3.2. TEHNILINE OSA

3.2.1. Tehniliste lahenduste valik

Lähtudes väljatöötatud arhitektuursetest lahendustes määravad Narva jõeäärsed promenaadi rajatiste tehnilised lahendused ära looduslikud tingimused – promenaadi ala geoloogiline ehitus, kõrvalasuva Narva jõe mõju ja kaldajoone kuju. Samuti tuleb arvestada olemasolevate rajatistega, nende võimaliku rekonstrueerimise või remondi vajadusega ning muinsuskaitse eritingimustega tööde teostamisel (vt OÜ Zoroaster töö nr 28112008/1).

Ekstreemsetes tingimustes kõrgvee ajal võivad veetasemed Narva jões Promenaadi lõunapoolse otsa juures tõusta kuni kõrgusarvuni 2.30 m. Sellest lähtudes on Promenaadi ja vaateplatvormide minimaalsemaks kõrgusarvuks valitud 2.50 m.

Normaalingimustes kõigub Narva jõe veetase vahemikus 0.10...1.10 m. Muutuvad veetasemed ja suhteliselt suured voolukiirused jões tingivad kalda kindlustamise vajaduse kogu promenaadi lõigul.

Projektlahenduse valikul on püütud vältida jõe olemasoleva kaldajoone muutmist (Joonis leht 21, joonis leht 22).

Ehitusgeoloogilised tingimused promenaadi ja vaateplatvormide ehitamiseks uuritud alal on keerulised ebaühtlase koostise ja kandevõimega kuni 7.50 m paksuse täitepinnasekompleksi esinemise tõttu.

Promenaadi rajamise üheks esmaseks ehituslikuks eeltingimuseks on Promenaadi alla jäävate olemasolevate kommunikatsioonide (kanalisatsioon, veetrassid, side- ja elektri kaablid jne.) hea seisukord. Võimalikud Promenaadi alla jäävate kommunikatsioonide kaevetõid eeldavad remont- või rekonstrueerimistööd tuleb teha enne või samaaegselt promenaadi konstruktsioonide rajamisega.

3.2.2. Ekspluatatsioon ja hooldustööd

Promenaadi rajatiste ekspluatatsiooni ja hooldustööde juhendid antakse kaasa nende ehitusprojektidega.

3.2.3. Põhilised tööd ja tegevused promenaadi kujundamiseks

Märkus: tööde mahud on orienteerivad ja võivad ehitusprojektide koostamise käigus muutuda

POS. NR.	TÖÖ/TEGEVUS	ÜHIK	MAHT
0.	Kavandatava promenaadi alla jäävate kommunikatsioonide remont- või rekonstrueerimistööd		
1.	ETTEVALMISTUSTÖÖD		
1.1.	Olemasoleva haljastuse korrigeerimine vastavalt projektlahendusele	Töö	1
1.2.	Lagunenud või likvideerimisele kuuluvate kaldakindlustuse osade ja muude likvideerimisele kuuluvate konstruktsioonide eemaldamine	Töö	1
1.3.	Ehitusalale jäävate väikevormide, valgustuspostide jms eemaldamine	Töö	1
1.4.	Vana asfaltkatte eemaldamine	m ²	4 100
1.5.	Mahamärkimistööd	obj	1
2.	PROMENAADI MULDKEGA KUJUNDAMINE		
2.1.	Promenaadi muldkeha kujundamine vastavalt projektparametritele	m ³	10 000
3.	KALDA KINDLUSTAMINE		
3.1.	Olemasolevate r/b tugiseinte korrastamine ja nende ümberehitamine projektikohaseks	m	270
3.2.	Uute r/b tugiseinte ehitamine	m	80
3.3.	Maakivikindlustise r/b tugivöö valamine	m	470
3.4.	Olemasoleva maakividest kaldakindlustise renoveerimine	m	130
3.5.	Uue maakividest kaldakindlustise rajamine	m	340
3.6.	Graniitastmetega treppide paigaldamine	Tk	7
4.	VALGUSSILLA PLATVORMI RAJAMINE		
4.1.	Tugipostide paigaldamine ja kindlustamine	Tk	25
4.2.	Platvormi deki ehitamine	m ²	275
5.	SILLAKOONUSE REKONSTRUEERIMINE JA KINDLUSTISE ÜHENDUSSILLA		

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

	HAHNI TREPIGA RAJAMINE		
5.1.	Sillakoonuse kindlustise rekonstrueerimine	m ²	500
5.2.	Ühendussilla rajamine	Obj	1
5A	Reoveepumpla ümberehitamine	Obj	1
6.	MAA-ALUSTE KOMMUNIKATSIOONIDE PAIGALDAMINE		
6.1.	Projektiga ette nähtud maa-aluste kommunikatsioonide (vesi, kanalisatsioon, elekter jms) paigaldamine	obj	5
7.	PROMENAADI KATENDITE PAIGALDAMINE		
7.1.	Katendite aluse ettevalmistamine	m ²	9 900
7.2.	Kaldapiirde alusvöö valamine	m	490
7.3.	Asfaltkatte paigaldamine	m ²	4 150
7.4.	Kivisillutise paigaldamine	m ²	5 150
7.5.	Murukärgkatte paigaldamine	m ²	600
8.	ERIKONSTRUKTSIOONIDE PAIGALDAMINE		
8.1.	Dahlbergi lava ja pinkide paigaldamine	Obj	1
8.2.	Valgussilla konstruktsiooni ja seadmete paigaldamine	Obj	1
8.3.	Purskkaevu konstruktsiooni ja seadmete paigaldamine	Obj	1
8.4.	Päikesekella paigaldamine	Tk	1
8.5.	Automaatkäimlate paigaldamine	Tk	2
9.	KALDAPIIRETE PAIGALDAMINE		
9.1.	Malmvalust piirete paigaldamine	m	800
9.2.	Väravate paigaldamine	Tk	7
10.	VALGUSTITE PAIGALDAMINE		
10.1.	Tänavavalgustite paigaldamine	Tk	65
10.2.	Müürivalgustite paigaldamine	Tk	115
10.3.	Euroopa Allee maavalgustite paigaldamine	Tk	27
11.	VÄIKEVORMIDE PAIGALDAMINE		
11.1.	Istepingid	Tk	20
11.2.	Prügiurnid	Tk	
11.3.	Jalgrattahoidlad	Tk	2
11.3.	Infotahvlid	Kompl	5
12.	Suveniiride punkti rajamine	Obj	1
13.	Rootsi terrassi kujude paigaldamine	Tk	7

TELLIJA: NARVA LINNAVALITSUS

NARVA LINN, NARVA JÕEÄÄRSE PROMENAADI REKONSTRUEERIMINE, EELPROJEKT

IB URMAS NUGIN OÜ TÖÖ NR. IB 21/2008

14.	SEADISTUS- JA HÄÄLESTUSTÖÖD		
14.1.	Valguse sild	Obj	1
14.2.	Purskkaev	Obj	1
14.3.	Valgustus	Obj	3
14.	HALJASTUSTÖÖD		
15.	TEISALDATAVAD ATRAKTSIOONID		
15.1.	Rootsi terrassi karussell	Tk	1
15.2.	Välikohvik koos inventariga	Kompl	1
16.	Liikluskorraldusvahendid	Kompl	2

3.3. SUMMARY

Reconstruction of Narva Riverfront Promenade

This project is preparative and framing work for detail design. Proposed drawings are mean to take the main principles for planning, they are not final draft.

The majority of this work is based on OÜ Consumetric statement of account „Economic Study for Development of Tourist Products ‘Historical Promenade in Narva/Estonia’ and ‘Historical Promenade in Ivangorod/Russia’“.

During the working process, composition solution emanate from Narva city government statement „Narva riverside promenade reference conditions for reconstruction“ and heritage protection requirements. There are taken many objects from the Narva city furniture project. What is more, geological extension study and expert opinion is performed by Mercolux OÜ.

This project is made by Engineering Office Urmas Nugin OÜ for Narva City Development and Economics bureau.

The planning area locates in Narva Old Town, nearby Narva riverside and it comprises 16 743 square meters. It has imponderable historical atmosphere due to Justitia, Pax, and Victoria bastion walls. The main sight is Narva Hermann Castle date back from 13th and 17th century. Promenade is divided into two notional parts by Narva Bridge.

Greenery is quite variable because of planted cultural trees and brushwood, what are crumbling the historical bastions.

The main principles of Reconstruction of Narva Riverfront Promenade are inspired by Art Nouveau, what took place in 1920-s and 1930-s. In this period, Narva had the most frequency of attendance by European and Russian tourists.

However, promenade furniture and elements, like streetlight, benches, barrier and ash bin create a unique atmosphere and give identity to this area.

There are many attractions, functional places and theme sites at the north side of the Narva Bridge.

First to start with, nearby Victoria bastion is European Alley. It is 120 meters long and on the pavement there are 27 lamps, blue circles with centered yellow stars. These lamps are symbols of European Union member countries.

By the side of European Alley is Sweden place. This is children playing area. There are 7 lion sculpture made by metal and in the summer period portable carousel.

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

The next characteristic place is Dahlberg's Stage. While the promenade has this historical atmosphere, it is attractive place for classical music concerts. Also there may be Russian film festivals.

However, the main tourist attraction and also the most innovative place of the Narva and Ivangorod promenade is Bridge of Light. The aim of the innovative lighting effect is to create notional connection between European Union and Russia.

Another place for meeting and enjoying the view to the Narva River and Ivangorod is outdoor cafe. To make that place more romantic and exciting, there are 6 iridescent fountains on the lower stage. In the middle of place is sun clock that shows sun time and important dates of Narva and Ivangorod.

In the Narva promenade area is planned different belvederes and sitting places. There is 5 meters large asphalt pavement and 3 meters large foot pavement along the Narva river. Along the riverside is planned barrier what is 1.2 meters high.

Reconstruction of Narva Riverfront Promenade and Ivangorod promenade is going to connect European Union and Russia.

GRAAFILINE MATERJAL

TELLIJA: NARVA LINNAVALITSUS

NARVA LINN, NARVA JÕEÄÄRSE PROMENAADI REKONSTRUEERIMINE, EELPROJEKT

IB URMAS NUGIN OÜ TÖÖ NR. IB 21/2008

LISAD

**LISA 1. NARVA LINNAVALITSUSE OTSUS 06.03.2008. NR 57: NARVA
JÕEÄÄRSE PROMENAADI VÄLJAEHITAMISE PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE
MÄÄRAMINE**

OTSUS

Narva

06.03.2008 nr 57

Projekteerimistingimuste määramine (Narva jõeäärse promenaadi väljaehitamine)

Vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõikele 2, Ehitusseaduse § 19 lõikele 3

Linnavolikogu otsustab:

Määrata projekteerimistingimused Narva jõeäärse promenaadi ehitusprojekti koostamiseks järgnevalt:

1. Üldandmed

- 1.1 Tellija Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet
Peetri plats 3-7, 20308 Narva
- 1.2 Asukoht, algandmed Narva linn, Narva jõe kaldapealne
(Narva Sadamast kuni bastioni „Spes” nurgani)
Maakasutuse sihtotstarve: riigimaa
- 1.3 Projekteerimistingimused on kehtivad 2 aastat alates otsuse jõustumisest.
- 1.4 Projekteerimistingimuste koostamise alus
 - 1.4.1 Projekteerimistingimuste taotlus 12.02.08.a avaldus nr.269/1-12
Georgi Ignatov- direktor
 - 1.4.2 Ehitusseadus, Teeseadus¹, Narva linna ehitusmäärus
 - 1.4.3 Eestis kehtivad normatiivid, EPN, Eesti Standardid.

2. Projekteerimise eesmärk

Projekti koostamise eesmärgiks on Narva jõeäärse promenaadi väljaehitamine alates Narva Sadamast kuni bastioni „Spes” nurgani.

3. Üldnõuded

- 3.1 Projekti koostamisel juhendada Eestis kehtivatest seadustest, standarditest, normdokumentidest ja juhenditest, sealhulgas:
 - Narva Linnavolikogu kinnitatud 30.11.2006.a. määrus nr.48 „Narva linna ehitusmäärus“;
 - Majandus- ja Kommunikatsiooniministri kehtestatud 27.12.2002.a. määrus nr 70 „Nõuded ehitusloa taotlemisel esitatavale ehitusprojektile“;
 - Eesti Standard EVS 843:2003 „Linnatänavad“ jne.
- 3.2 Projekti koostamisel kasutada tõest tehnovõrkudega digitaalset geodeetilist krundi alusplaani täpsusega M 1:500 mis on kooskõlastatud peageodeedi poolt.
- 3.3 Projekt (selle osad) peab olema koostatud või kontrollitud projekteerimises pädeva vastutava spetsialisti poolt (Ehitusseadus §18 lõige 4 punkt 1).
- 3.4 Projekt peab olema heaks kiidetud kõigil ehitusseadusega ettenähtud juhtudel.
- 3.5 Esitada projekti nimetus vastavalt projekteerimistingimustele.
- 3.6 Väljastatud projekteerimistingimused lisada projekti kausta.
- 3.7 Esitada arhitektuuriajaloolised eritingimused.
- 3.8 Esitada Arhitektuuri- ja planeerimise osakonnale eskiisprojekt koos 3-D joonistega heakskiidu saamiseks.
- 3.9 Esitada orienteeruvad põhiliste tööde mahud ja soovitatav põhiliste tööde järjekord.

4. Arhitektuursed ja linnaehituslikud tingimused

- 4.1 Kaldatee kate: teekattekiivid, teekatteplaadid jne. Teekatte lahendus esitada sobivam lapsevankritega jalakäijatele ning ratastooli kasutajatele.
- 4.2 Tagada puuetega inimeste liikumisvõimalused vastavalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministri kehtestatud 28.11.2002.a. määrusele nr.14 „Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“.
- 4.3 Tee rekonstrueerimiseks esitada tee-ehitusprojekt (Teeseadus¹ § 19, § 25¹). Teeprojekt koostada kooskõlas Teede- ja Sideministri 28.09.1999.a. määrusega nr 54 „Teeprojekti suhtes esitatavad nõuded“. Kasutada eraldi kausta (tiitelleht, seletuskiri, põhilised pinnakatete tööde mahud, teekatted, vertikaalplaneerimine, teekatete põhimõttelõiked, tee piki- ja pöikiprofiilid jne.). Esitada teeprojekti erapooletu ekspertiis (Teeseadus §19 punkt 6).
- 4.4 Ette näha väikevormid (istepingid, dekoratiivsed detailid, prügiurnid jne). Esitada väikevormide eskiisid (vähemalt 2 varianti) heakskiidu saamiseks, lähtudes „Narva Linnamööbel“ projektist.
- 4.5 Tänavavalgustus: võimalusel maakaabliga valgustus.
- 4.6 Valgustimastid: dekoratiivsete ja eksklusiivsete elementidega, lähtudes piirkonna eripäradest. Esitada valgustite tüüpide eskiisid (vähemalt 2 varianti) heakskiidu saamiseks, lähtudes „Narva Linnamööbel“ projektist.
- 4.7 Esitada raiete plaan dendroloogilise hindamise alusel. Määrata likvideeritavate puittaimede liigiline kuuluvus ning nende haljastuslik väärtus.
- 4.8 Esitada asendusistutuse plaan ning projekteeritud taimmaterjali loetelu. Projekti mahus esitada järgmised analüüsid ning lahendused:
 - nõuded kasutatavatele istikutele,
 - nõuded istutustöödele,
 - nõuded taimede edasisele hooldusele.
- 4.9 Heakorrasutus ja jäätmekäitlus: lahendada projekti koosseisus.

- 4.10 Vajadusel teepiirde rajamine. Piirde tüüp: dekoratiivpiire koos kaunistavate elementidega. Esitada piirde vaade ja tehnilised näitajad (rajatise ehitisalune pind, kõrgus, pikkus). Esitada kooskõlastamiseks vähemalt 2 piirde eskiislahendust, lähtudes „Narva Linnamööbel“ projektist.
- 4.11 Ajutiste (hooajaliste) ehitiste paigaldamine on lubatud vaid Ida-Virumaa Keskkonnateenistuse loa alusel. Esitada ajutiste ehitiste eskiisid koos 3-D joonistega heakskiidu saamiseks, lähtudes „Narva Linnamööbel“ projektist.
- 4.12 Muud nõuded: vastavalt arhitektuuriajaloolistele eritingimustele ning tellija lähteülesandele.
- 4.13 Asendiplaan: näidata kalda kaitsevöönd, ehituskeeluvöönd, säilitatavad ja likvideeritavad puud, olemasolevad ja lammutatavad ehitised, hooajalised ehitised, ilusa vaatega kohad, väikevormid, valgustimastid, määratlada pinnakatted jne.
- 4.14 Keskkonnakaitsemeetmed: lahendada projekti koosseisus. Lahendada kõlbmatu ehitusprahi utiliseerimine.

5. Inseneritehnilised eritingimused

- 5.1 Esitada tänavavalgustuse tööprojekt.
- 5.2 Taotleda Ida-Viru Maavalitsuselt riigimaa osas isikliku kasutusõiguse seadmist.
- 5.3 Võtta nõusolek ehitustööde läbiviimiseks projekteeritaval alal olemasolevate, planeeritud ja projekteeritud tehnovõrkude kaitsevööndite valdajatelt.

6. Kooskõlastused

- 6.1 Ida-Eesti Päästkeskuse Narva Keskkomando.
- 6.2 Ida-Virumaa Keskkonnateenistus.
- 6.3 Narva Linnavalitsuse Linnavara-ja Majandusamet.
- 6.4 Piirivalveamet.
- 6.5 Muinsuskaitseamet.
- 6.6 Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet.

7. Rakendussätted

- 7.1 Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
- 7.2 Otsuse võib vaidlustada Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajas 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Mihhail Stalnuhhin
Linnavolikogu esimees

LISA 2. MUINSUSKATISE ERITINGIMUSED NARVA JÕEÄÄRSE PROMENAADI REKONSTRUEERIMISEKS

Väljavõte OÜ ZOROASTER poolt koostatud aruandest „Muinsuskatise eritingimused Narva Jõe äärse promenaadi rekonstrueerimiseks“.

5. KAVANDATAVAD TÖÖD PROMENAADI ALAL JA HINNANG NEILE

Promenaadi ala säilitab peale heakorrastamist ja rekonstrueerimist oma endise funktsiooni, kuid muudetakse nii kohalikele kui ka turistidele atraktiivsemaks. Praegune asfaltkattega tee Jõe tänaval soovitakse asendada promenaadi läbivalt eraldi jalg- ja kergliiklusteedega. Jalgteed laiuseks on arvestatud 2,5-3 m ja teekatteks kivisillutis. Kergliiklustee laiusega 2,5-5 m on mõeldud läbipääsuks operatiivsõidukitele (piirivalve, politsei ja päästeamet) ning AS Narva Vesi sõidukitele pumbajaama hooldamiseks. Kergliiklustee katteks planeeritakse kas asfalt või kivisillutis. Koos teega lahendatakse ka promenaadi valgustus, sademevee äravoolusüsteem ja vajalikes kohtades jõekalda kindlustamine erosiooni vastu. Samuti paigaldatakse jõeäärne turvapiire, arvestades harrastuskalurite ligipääsu jõe. Alale paigaldatakse ka uus, selle sihipärase kasutamisega seotud pargiinventar (pingid, prügikastid, valgustid, lillekastid, pargivaasid jne). Promenaadile soovitakse endise pumbajaama asukohta bastion Justitia all paigaldada vundamendita hooajaline suvekohvik. Pax bastioni põhjaküljelt Pimeaia rekonstrueerimisprojektiga planeeritud alla tuleva trepi otsa jõekaldal soovitakse rajada väike vaateplatvorm, mis ühtiks vastaskaldale Ivangorodi rajatava vaateplatvormiga ning oleks öösel valguskiirtega omavahel ühendatud (nn Valgusesild). Victoria bastioni lõunakülje ja sinna kõnnitee projektiga planeeritud trepi vahele soovitakse rajada väike väliürituste korraldamise koht madalate istepinkidega. Nähakse ette kanalisatsiooni pumbajaama maapealse osa lammutamine. Uushaljastus on promenaadi piirkonda kavandatud põõsasistutusena. Kokkuvõttes võib öelda, et ala funktsioon jääb üldjoontes samaks ning on antud piirkonnale sobiv. Bastionite vaadeldavus säilib, muutudes seoses isetekkelise puistu raietega ka paremaks.

6. ÜLDNÕUDED PROMENAADI ALA HEAKORRASTAMISEKS JA REKONSTRUEERIMISEKS

6.1. Promenaadi ala heakorrastamis- ja rekonstrueerimistööde kohta tuleb tellida vastavat tegevusluba omavalt firmalt projekt põhiprojekti staadiumis, kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Seoses arheoloogilise järelevalve nõudega on soovitatav sama projekti koosseisus lahendada välisvalgustuse, vertikaalplaneerimise ja sademevee äravoolusüsteemi ning jõekalda kindlustamise lahendused.

6.2. Tööde alustamise aluseks on Muinsuskaitseameti poolt väljastatud luba.

- 6.3. Ehitustöid promenaadil (teede ja tehnovõrkude rajamine) tohib teostada ka muinsuskaitse tegevusluba mitteomav ettevõtte.
- 6.4. Tööde ajaks on kohustuslik tellida muinsuskaitseline järelevalve selleks vastavat tegevusluba omavalt ettevõttelt.
- 6.5. Järelevalvet teostav isik koostab vastava järelevalve aruande.
- 6.6. Ala heakorrastamise ja rekonstrueerimise projektid peavad arvestama linnakindlustuste nii nähtaval olevate, kui ka muldkehandiga varjatud kivikonstruktsioonide säilitamise ja kaitsenõudeid. Pinnase- ja kaevetöödel antud alal peab olema tagatud arheoloogiline järelevalve ja olema Muinsuskaitseameti väljastatud luba arheoloogiliseks järelevalveks.
- 6.7. Kõikidest rekonstrueerimistööde käigus tehtavatest ehituslikest avastustest tuleb koheselt informeerida Muinsuskaitseametit. Vajadusel tööd ajutiselt katkestada. Kõik tööde käigus avastatud arhitektuursed detailid tuleb registreerida ja säilitada.
- 6.8. Projekteerimisel tuleb arvestada juba välja kujunenud Narva Hermannii linnuse, Narva linnakindlustuste ja Pimeaia restaureerimisstiili (ka projekte), et moodustuks ühtne tervik.
- 6.9. Olemasolevate tehnovõrkude likvideerimisel, ümbertöstmisel ja uute võrkude rajamisel lahendada vastavad osad eriprojektidega, arvestades muinsuskaitse eritingimusi.
- 6.10. Käesolevad muinsuskaitse eritingimused kehtivad kaks aastat, alates nende Muinsuskaitseametiga kooskõlastamise päevast ja kuuluvad seejärel pikendamisele Muinsuskaitseametis.

7. MUINSUSKAITSE ERITINGIMUSED

- 7.1. Promenaadi alale kavandatud ei tohi varjata vaadet Narva linnakindlustustele. Seetõttu on keelatud alale uusehitiste püstitamine.
- 8.1. Samas ei riku bastionite vaadeldavust ning teeb ala atraktiivsemaks Pax bastioni alla planeeritav väike, paari meetri kõrgune vaateplatvorm koos infotahvlitega, mis ühtlasi vastaskaldale Ivangorodi rajatava vaateplatvormiga ning oleks öösel valguskiirtega omavahel ühendatud (nn Valgusesild).
- 7.3. Victoria bastioni lõunakülje ja kõnnitee vahele võib paigaldada madalad istepingid ürituste läbiviimiseks. Pimeaia pargi kõnnitee taastamise ehitusprojektiga kavandatud trepi platvormi on võimalik kasutada välilavana.
- 7.4. Ürituste korraldamise tarvis võib Muinsuskaitseametiga kooskõlastatult promenaadi alale paigaldada ajutisi konstruktsioone (telk, varikatus vms).
- 7.5. Tuleb likvideerida taimestik, mis oma kasvukoha tõttu otseselt lagundab bastionite ehituskehandi kiviosi. Narva jõe poolt tuleb avada ka üldvaated linnakindlustustele, selleks teostada kogu alal bastionimüüride all Victoria bastionist kuni Hahni trepini vajalikud raied, eriti aga pumpla taguse isetekkelise puistu osas. Raiete ulatus on määratletud Pimeaia rekonstrueerimisprojektis. Victoria bastioni all haljastuses säilitada olemasolevaid ajaloolisi puid, teostada regulaarset võrahooldust. Uut kõrghaljastust promenaadi alale mitte planeerida.
- 7.6. Peale raiete teostamist on ala paremaks hoolduseks lubatud linnakindlustuste

nõlvade pealispinnases suuremate ebatasasuste ühtlustamine minimaalse pinnase juurdeveoga.

- 7.7. *Näha ette promenaadi alal asuva pumbamaja maapealse osa lammutamine.*
- 7.8. *Praegune asfaltkattega tee asendamisel promenaadi läbiva eraldi jalg- ja kergliiklusteega kasutada teekattena kivisillutist. Vajadusel võib kergliiklustee osas kasutada siiski ka asfaltkatet. Koos teega lahendada ka sademevee äravoolusüsteem ja vajalikes kohtades jõekalda kindlustamine erosiooni vastu (betoon, maakivi laotis).*
- 7.9. *Lahendada promenaadi läbivalt jõe äärne turvapiire stiililiselt sobiv või Pimeaia pargi piirdega ning arvestades harrastuskalurite ligipääsuga jõe.*
- 7.10. *Projekteerimisel arvestada tulevikus promenaadile lisanduvaid juurdepääsuteid (Hahni trepi platvormilt uue jõe kaldale viiva trepi rajamine, samuti Pax bastioni põhjaküljele Pimeaia alla tuleva trepi rajamine ning Narva Hermann linnuse kaevudanskrisse lifti rajamine Jõe tänavalt linnuse I korrusele).*
- 7.11. *Projektiga tuleb lahendada promenaadi miljöösse selle sihipärase kasutamisega seotud inventar (pingid, prügikastid, valgustid, lillekastid, pargivaasid jne). Pingid ja valgustid tellida arvestades Pimeaia rekonstrueerimisprojektiga. Kogu alale koostada ühtne valgustusprojekt. Uute infokivide paigaldamisel valmistada need analoogsed 2006. aastal paigaldatutega. Infokivide aluseks olevad betoonplaadid asendada sarnaselt Pimeaia rekonstrueerimisprojektis antule graniittäringukividest laotud platsidega.*

LISA 3. EUROOPA ALLEE LAMP

LISA 4. EUROOPA ALLEE ÖINE VAADE

LISA 5. ÖINE VARJUTEATER

LISA 6. LÖVI SKULPTUUR

LISA 7. KARUSSELLI STIILINÄIDE

LISA 8. PINGI STIILINÄIDE

LISA 9. VALGUSESILD PÕHJAPOLSEST KÜLJEST

LISA 10. VALGUSESILD LÖUNAPOLSEST KÜLJEST

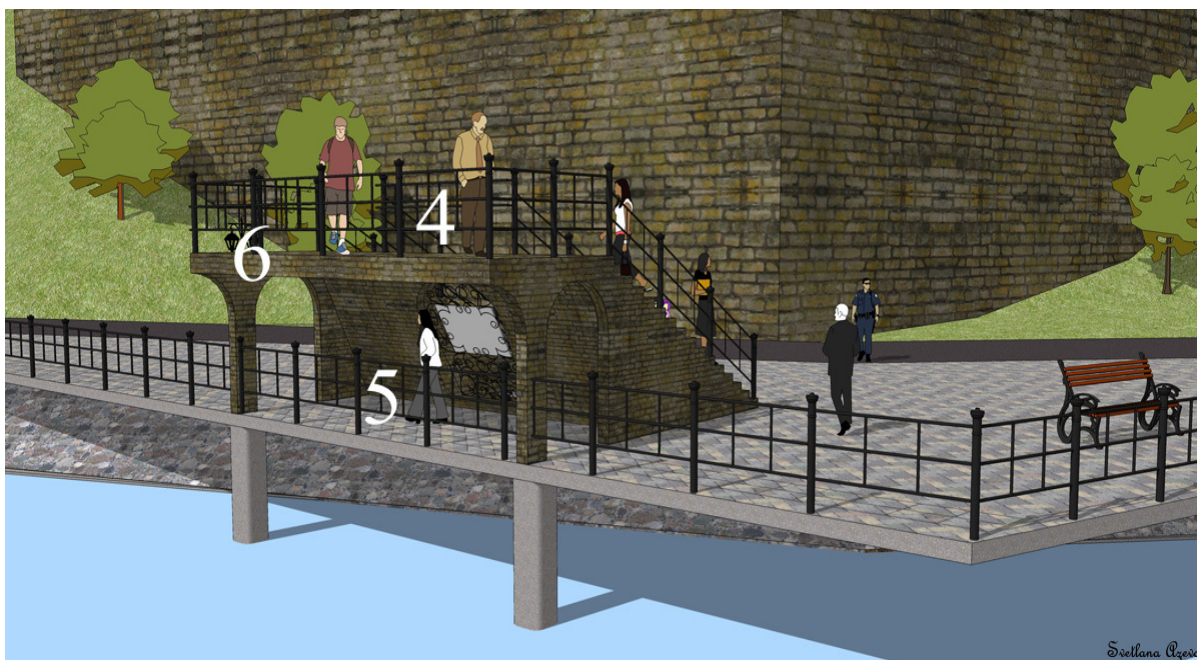

LISA 11. VALGUSESILD, punkt 1, punkt 2, punkt 3

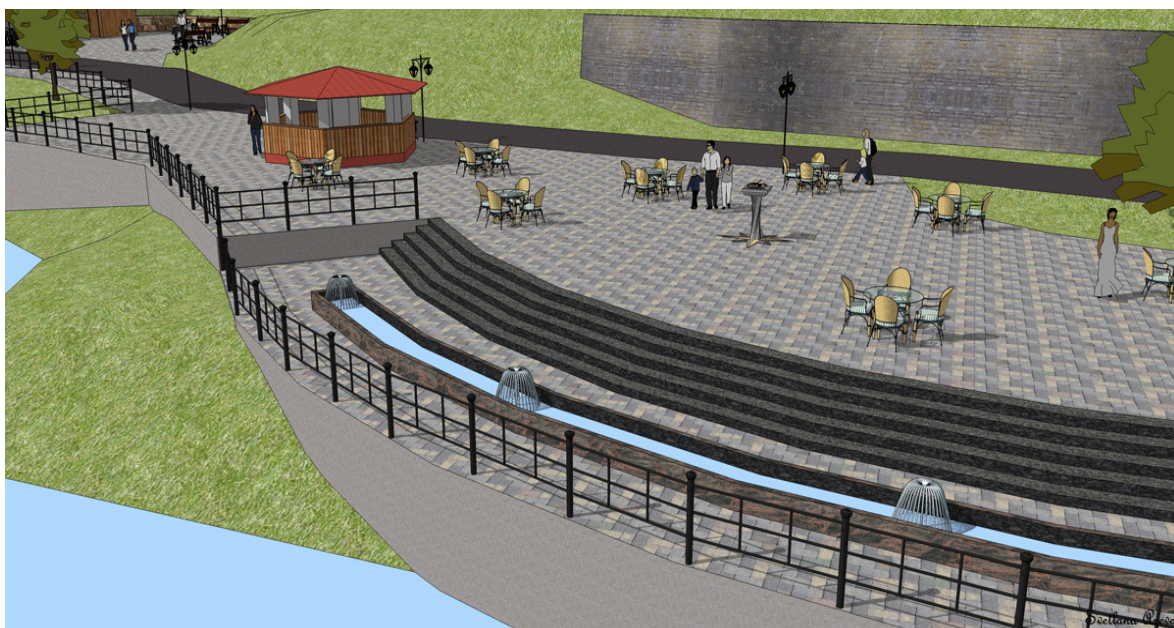

LISA 12. VALGUSESILD, punkt 4, punkt 5, punkt 6

LISA 13. VÄLIKOHVİK / PÄIKESEPLATS

LISA 14. VÄLIKOHVIKU INVENTARI STIILINÄIDE

LISA 15. PÄIKESEKELLA STIILINÄIDE

LISA 16. JALGRATTAHOIDLA STIILINÄIDE

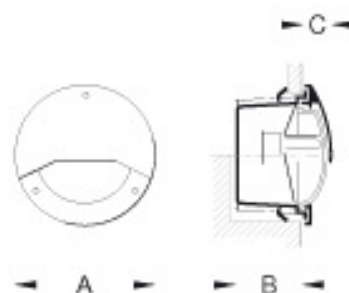

LISA 17. HAHNI TREPP

LISA 18. VARJUTEATRI VALGUSTI TÜÜBINÄIDE

LISA 19. TÄNAVAVALGUSTUSE STIILINÄIDE

LISA 20. MÕISAKIVI SILLUTIS

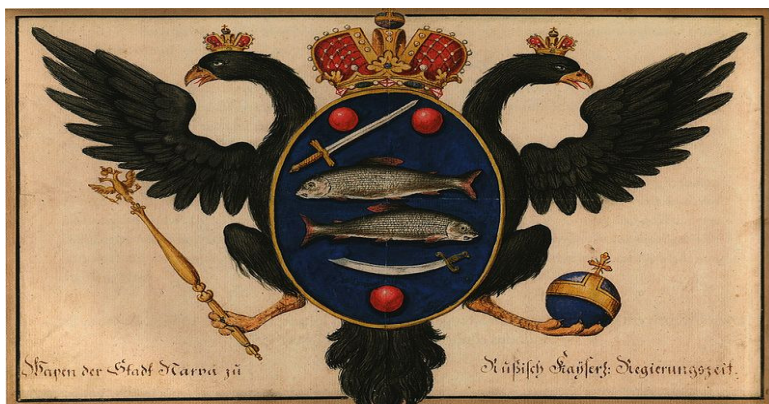
LISA 21. TURVAPINNA STIILINÄIDE

LISA 22. PIIRDE JA VÄRAVA STIILINÄIDE

LISA 23. VÄRAVAVAPPIDE STIILINÄIDE

LISA 24. PINGI STIILINÄIDE

LISA 25. PRÜGIURNI STIILINÄIDE

LISA 26. VÄLITUALETI STIILINÄIDE

LISA 27. PURSKKAEVU STIILINÄIDE

LISA 28. MURUKÄRGEDEGA KAETUD PIND

LISA 29. VAADE DAHLBERGI LAVALE

The present document is developed within the „Narva and Ivangorod Historical Riverside“ project financed by the European Union

LISA 30. VAADE ROOTSI TERRASSILE

LISA 31. VAADE VÄLIKOHVİKULE

LISA 32. PROMENAADI ÖINE VALGUSTUS

LISA 33. JALAKÄIJATE- JA KERGLIIKLUSTEE

